

forretningen fremlagt, og det ses deraf, at dette ikke har været Tilfældet, hvorimod der for Kommissionen har været fremlagt et saakaldet „Notarieinstrument“ over Grev Reventlows Udkomst paa Laksogaardene ved Clausholm og Frisenbold. I dette Dokument findes først efter følgende indledende Ord: „Ekstraktudtog af Klausholm Pandtekommission holden den 12' og 16' Martij 1685, som af Højesteret er Confirmeret den 21de Septem-ber i. A. derefter Commissariernes indførsel i samme pand dat. 5te Juni 1686, som og af Højesteret er Confirmeret dend 8de November næstefter“ en Dpregning af forskellige Grev Reventlow som Ejer af Klausholm tilhørende Laksogaarde, og hedder det derefter „Endnu af Hands Majts. Naadigst givne skjøde dateret 11te November 1684 ekstraheret, nemlig:

„Frisenbolds Underliggende Houet Laksfiskeri, som naar tvært over Randers fjord med opfiskning paa begge Sider, samt mitstrømsfiskerie til udbyhøj, som i Landmaa-lingens Matrifel er anslagen under Frisenbold Hovedgaards Takst for 5 Ldr. 2 Skp. 2 F. Hartkorn.“

Ligesom der imidlertid allerede af den Grund ikke vilde kunne tillægges dette Do-kument nogen Betydning som Bevis med Hensyn til Indholdet af de i samme betegnede ældre Dokumenter, at det ikke kan ses, at den paa samme tegnede Notarialattestation af 5te August 1696 om, at det indeholder en „enslydende Kopi“, gaar ud paa at attestere, at deri indeholdes en rigtig Ekstrakt Afskrift af selve de paagældende Udkomstbreve, saaledes er det i ethvert Tilfælde nu godtgjort, at det ovennævnte den 11te November 1684 af Kong Christian den Femte til Grev Reventlow paa Frisenbold udstedte Skøde ikke indeholder den ovenfor ommeldte Passus om Frisenbolds underliggende „Houet Laksfiskeri“, idet Skødet, hvoraaf en af Chefen for Kongerigets Arkiv bekræftet Genpart er fremlagt under nærværende Sag, efter hvad ovenfor er anført om dets Indhold, alene overdrager Grev Reventlow det Frisenbold tilliggende Fiskeri uden nærmere at angive Fiskerirettig-hedernes Omfang.

Vel har nu Citanten under Henvisning til, at Frisenbold Laksogaard ikke, saaledes som i Skødet af 1661 særlig omtales i Skødet af 1684, villet gøre gæl-dende, at Frisenbold Fiskegaard allerede den Gang var udsøndret fra Frisenbold som en selvstændig Ejendom, og at der samme Dag, Grev Reventlow sit Skøde paa Frisenbold Hovedgaard med Tilliggende, maa være meddelt ham et særligt Skøde paa Fiskegaarden, hvori Omfanget af de dertil knyttede Fiskerirettigheder kunde tænkes at være angivne som ovennævnt, men ligesom det af Indholdet af det ovenfor ommeldte af den daværende Besidder af Frisenbold under 9de Juni 1798 udstedte Skøde paa Frisenbold Laksfiskeri m. m. med Bestemthed fremgaar, at Fiskegaarden først den Gang udsøndredes fra Frisenbold som en selvstændig Ejendom, saaledes maa det ogsaa bemærkes, at der under Sagen er fremlagt en Skrivelse fra Chefen for det kongelige Ge-hejmearkiv til de indstævntes Sagsfører her for Netten, hvori Gehejmearkivarius attesterer, at et saadant særligt Skøde paa Fiskegaarden ikke findes indført i Rentekammerets Skøde-protokoller med Tilføjende, at det følger med temmelig Sikkerhed kan antages ikke at være udsøndret.

Ligesom det efter det anførte maa antages, at der ikke ved Overdragelsen til Grev Reventlow i 1684 er fastsat noget nærmere angaaende Bestaffenheden og Omfanget af de Fiskerirettigheder, der overgik til Køberne, saaledes findes heller ikke i det tidligere Skøde til Mogens Frijs af 1661 nogen nærmere Angivelse af Udstrækningen af de Fiskerirettig-heder, som ved samme overdroges, idet dog paa den anden Side saa meget synes at frem-gaa af dette Skøde, at der med den i samme betegnede Laksogaard fulgte visse særlige Rettigheder med Hensyn til Fiskeri i Randers Fjord — til hvilken, som det fremgaar af Sagens Dplysninger, paa den Tid medregnedes en Del af den nuværende Gudenaar, der ligger nedenfor Værum Bys, som det maa antages, ved Gudenaaraens østlige Bred lidt nedenfor Frisenbold Laksogaard men et Stykke ovenfor de indstævntes Ejendomme belig-gende Grunde og Ejendomme.

Med Hensyn til de i øvrigt i Sagen foreliggende Dplysninger bemærkes foreløbig, at det af disse fremgaar, at der fra gammel Tid og navnlig i meget lang Tid, forinden nogen af de omhandlede Overdragelser fandt Sted, har været drevet et betydeligt Laks-fiskeri i Randers Fjord og den nederste Del af Gudenaaraen ved Hjælp af dertil indrettede faste Laksogaarde, paa hvilke følgende den almindelige Regel i D. L. 5—10—44, som for-byder Anlæggelse af ny Laksogaarde, som kunne være de gamle Laksogaarde til Skade, maatte blive anvendelig, samt at der til forskellige Tider af Kongen er givet Forbudsbe-stemmelser dels mod Brugen af visse Fiskeredstaber eller Fiskemaader, som antoges at for-drive Laksene, dels mod Brugen af visse større Garn, som tjente til at fange Laks med.